

Emneinformation "Lyden af Louis"

Fællesemne for 0. – 9. klasse august 2017

Vores samfund forandrer sig utroligt meget – og ændringer vil ske hurtigere og hurtigere. Vi kender ikke fremtiden, derfor må vi lære børnene at navigere i nye situationer. Det er kernen i læringsynet på Bifrost.

Hvis vi ønsker forudsigelighed med faste rammer og resultater, bliver børnenes arbejde til reproduktion og 'gæt et rigtigt svar'. Det er krævende at være både barn og voksen på Bifrost, her er høj grad af involvering, fordybelse, formidling og debat - en forventning, som hele lærings-miljøet lægger op til. Via oplevelser og dialog åbnes for tanker og idéer, som kan forfølges og foldes ud. Her er fagenes berettigelse.

Den store udfordring er at anvende sin viden og sine færdigheder og skabe en ny forståelse, der igen kan deles med andre og bidrage til, at vi får nye oplevelser og vinkler på livet. Dette rækker alle vores emner rækker ud efter.

Tværfagligt arbejde indebærer også øvelse i at tænke anderledes – innovation, kritisk tilgang, samarbejde, kreativitet og formidling/debat.

Børnenes naturlige nysgerrighed, involvering, skaberevne og evne til at være sammen med andre bliver i fremtiden afgørende egenskaber for såvel det enkelte menneskes som vores (velfærds-) samfunds trivsel og udvikling. De menneskelige egenskaber og kompetencer er vores kompas på vores livsvej, når vi søger mening og træffer valg. Dem kan teknologien ikke overtage. Vi skal selv tage stilling, og det forudsætter at vi øver os i at tænke, tale og handle frit og kritisk.

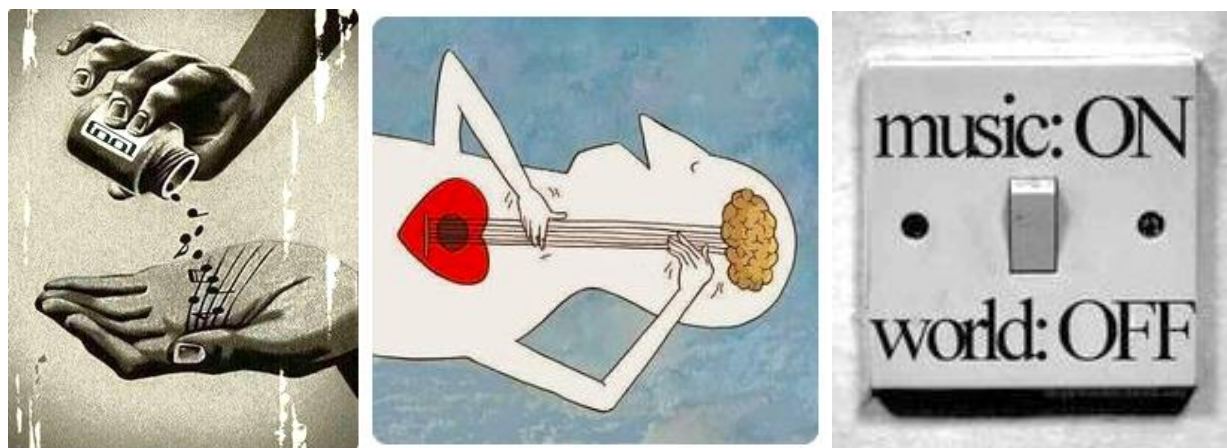
I mødet med Louis Armstrong kan vi hver især og sammen blive inspireret til at finde vores egen livsvej og være tro mod det, vi står for. Hans valg har fået afgørende betydning på forskellig vis. Han revolutionerede musikken, formidlingen af den og blev en kulturel leder. Musik skabes af forskellige (etniske) grupper og tilhører alle verdens borgere. Det er et universelt sprog.

Louis Armstrong eller *Satchmo*, som han også var kendt som, hører til blandt de mest betydningsfulde musikere. Både hans opvækst, samtid og musikalitet er inspirerende og fascinerende. Armstrongs melodiske fantasi var enestående og har sat sig spor hos hans publikum såvel i samtiden som i historien.

**”Jeg spiller det, jeg føler. Det, der er inden i mig.
Jeg venter ikke på at gøre alle tilpas.
Jeg lytter til det, jeg selv spiller, og hvis jeg kan lide det, er det godt.
Musik skal komme fra hjertet.”**

Louis Armstrong var en naturkraft, som spillede netop sådan, som han selv kunne lide det – ikke som ”man” gjorde. Han tilpassede sig ikke. Han var en naturkraft med sådan en skaberevne, at han kunne fylde saft og kraft i selv underholdningsindustriens lurum-larum og tilføre den nyt liv blot ved at lade den passere igennem sig. Han fandt sin egen balance i specialist-dygtighed og generalist-folkelighed. Mellem solo og fællesskab. Mellem daglig systematisk øvning og glæden ved at lære og kunne. Hans personlige egenskaber og valg om at følge sin musik-drøm fik ham til at stråle og have livsmod. ”Hvad har jeg at frygte, jeg vil spille”. Hans altid glade smil var tegn på, at han insisterede på at tro på det gode i mennesker. Han var ven med alle uanset deres farve, race, tro osv. Kampen for borgerrettigheder var også en del af hans tænkning.

Armstrong blev født i 1900 i sydstaten New Orleans, en kulturel smeltedigel ved Mississippifloden. Han udviklede sit musiktalent på trods af alle odds – et ustabil familieliv, et belastet kvarter med kriminelle og gadeprostitution, racefordomme og mangelfuld skolegang.

Nytårsaften 1912 affyrede den unge Louis en skarpladt pistol. Han blev anbragt på en opdragelses-anstalt i New Orleans. Det blev på flere måder et vendepunkt i hans liv. Her fik han fx sin første musikundervisning. Da han to år senere forlod hjemmet, fik han kontakt med tidens førende kornettist, Joe "King" Oliver, som blev hans lærer og mentor. Alle har brug for at blive set, mødt og forstået. Alle har brug for en voksen-ven, der kan omfavne, rumme og guide.

Armstrong voksede op i et af de fattigste kvarterer i New Orleans, som anden generation efter de sidste sorte slaver. Som voksen sagde han til præsidenten: ”Eisenhower, du burde tage børnene i hånden og følge dem i skole”. Alle har ret til at være og lære.

Armstrong var allerede som barn stærkt optaget af de sortes musik i New Orleans, men han stoppede ikke der. Han skabte en ny stil, der førte jazzen ind i den hvide mands liv og de største koncertsale over hele verden. Han var mønsterbryder og skabte nye mønstre.

Han banede vejen for improvisationer og nytænkning. Han åbnede nye veje for jazzens videre udvikling – for de akkorder, der nu bygges på også i de klassiske kredse, hvor komponister som Debussy og Ravel bygger videre på den nye stil. Igennem 1900-tallet blev Armstrong og jazz kendt gennem de sociale medier, som dengang var grammofonplader, radio og senere endnu fjernsynet.

Jazzmusikken var samtidig et unikt kulturelt udtryk fra USA. Louis Armstrong blev også anvendt som udslagsgivende person i et storpolitisk spil.

Efter 2. verdenskrig var den kolde krig mellem USA og Sovjetunionen, hvilken styreform var bedst? Den amerikanske stat besluttede at sende sorte jazzmusikerne rundt til verdens storpolitiske brændpunkter. Et såkaldt kulturelt diplomati, da kultur kan begejstre hjerterne hos såvel magthavere som borgere. Formålet var at vise og sælge historien om, at USA havde frihed, racelighed og demokrati i modsætning til de kommunistiske fjender. Virkeligheden var imidlertid en helt anden i hjemlandet (Kilde: jazzforsker ved KU Anne Dvinge).

Med Obama som præsident håbede mange på ligestilling og et post-racistisk USA. Forestillingen var måske mere en drøm, end virkelighed. I det moderne amerikanske samfund har raceunder-trykkelsen sat vedvarende spor. I New Orleans, Armstrongs og jazzens fødeby, er genetableringen af boligområder efter orkanen Katrina i 2005 endnu ikke fuldført og mange steder nærmest ikke påbegyndt. Der var store forhåbninger til genopbygningen efter orkankatastrofen, men selv om milliardhjælp, tilbagevendende turister og blomstrende iværksætteri har skabt ny business, som ikke var der før Katrina, har ikke meget ændret sig for byens fattige sorte indbyggere. Søgen efter frihed og lighed har skabt protestbevægelser i håbet om et bedre liv.

Frihed handler om vores personlige bevidsthed mht. tanke, tro og samvittighed. Dertil kommer vores personlige smag og interesse. Og for det tredje, om vi som borgere har frihed til at organisere og forsamle os for at fremme vores interesser, så længe det er frivilligt og ikke skader andre (Kilde:

<https://www.danmarkskanon.dk/vaerdi/frihed/>).

Louis Armstrong repræsenterede frihedsidealerne. Han skabte glæde omkring sig og i hele verden.

To jazz, or not to jazz, there is no question!

Louis Armstrong.

Louis Armstrongs liv var unikt, han kæmpede med og mod det ukendte.

Han kunne klare sig i hvilket som helst miljø – i hele spektret mellem kaos og orden.

Han kunne tackle indre og ydre problemer, konflikter og udfordringer i det hele taget.

Han kunne finde og formulere sine egne drømme og målsætninger.

Han gjorde en kæmpe indsats for at gøre sine drømme og mål til virkelighed.

Han kunne spille soloer, fordi han kunne finde ud af at være i et fællesskab.

Han kunne tage stilling.

Det er de menneskelige egenskaber, som hjerneforskeren Matti Bergström anbefaler, at skoler lærer børnene, så de kan klare sig i fremtiden. Vi kan således blive inspireret af at lære Louis Armstrong at kende. Så vi kan skabe en bedre verden og et bedre liv – for os selv og andre. Hvad er værd at stå fast på? Hvad er et meningsfuldt liv? For den enkelte og de fællesskaber, vi er med i.

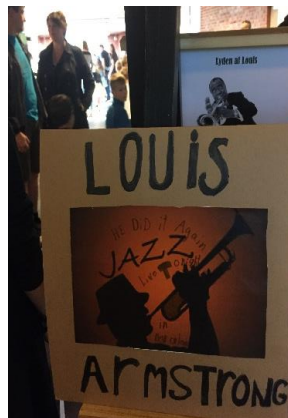
Ingen børn går og tænker 'skal vi ikke arbejde med Louis Armstrong'. Oplevelser og inspirationer involverer og engagerer børnene i emnet. Deres indtryk er vores udgangspunkt for dialog om, hvad de har oplevet og tænkt, om det videre arbejdes formål og mål.

Sommergaven

Sommergaven er en del af inspirationen til, hvad emnet kan handle om. Det giver alle børn og forældre mulighed for at vide lidt om Louis Armstrong, hvad han stod for og hans samtid. Det er en forberedelse af barnet på, hvad det kan møde 1. skoledag i oplevelsesfasen og dermed være undervisningsparat til at leve sig ind i emnet og koble det til egne erfaringer – og tænke og tale om det. Det giver voksne et særligt ansvar for at stille gode undre- og undersøgende spørgsmål.

I sommergaven er både information og aktiviteter. De fleste er for alle, nogle er særligt målrettet bestemte trin.

Oplevelsesfasen – er for alle børn, fra 0. til 9. klasse.

Herefter fortsættes inspirationer på trin, der er målrettet børnenes modenhed.

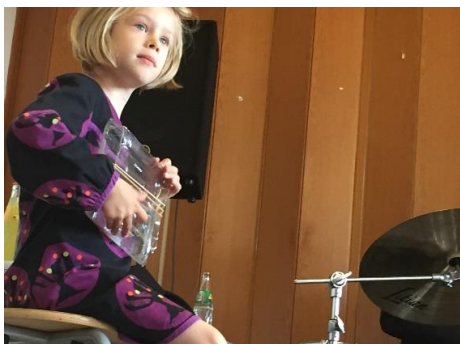
Se i øvrigt Facebook, Børneskolen Bifrost:

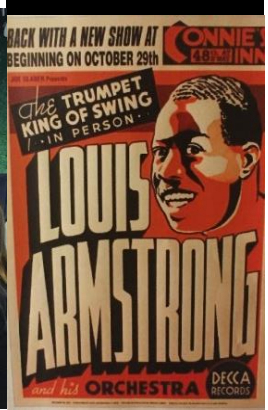

Vi ankommer med floddamperen til New Orleans

- Indgang: Landgangsbro, vi går fra borde fra floddamper
- Jazzorkestret med gæsteoptrædende på kazoos spiller og et stort kor synger
- Mardi Gras parade med hjemmelavede instrumenter/Kazoos og masker bevæger sig rundt i New Orleans og omegn
- Creolermad i store gryder - kokke og vaskekoner
- Vasketøj, vaskebræt o.l.
- Jazzorkester spiller og fortæller i dansebaren
- Udstilling af jazzinstrumenter
- Spillebule, syndens hule
- Avisdreng – læser nyheder op fra tiden den gang og annoncerer, hvad der sker rundt omkring
- Kunst-, historisk og citatvæg. Den amerikanske drøm og at Forfølge drømme, skabe og forme sin kultur/sine drømme – hvem gør det i dag?
- Masker og perlekæder udstilles
- Grammofon, en væg med covers, titler, numre og udsmykning af egne dekorerede covers fra sommergaven
- Fortællerveranda med Klassikere – Fx livet på Mississippi -
- Farve/billedimprovisation til jazz og tegning
- Interiør fra hjemmet hos Armstrongs bedstemor
- Kirke med gospel
- Udsmykning: Vejskilte på fransk og engelsk, en smeltedigel af folkeslag i New Orleans
- Festligt jazz-miljø i bydelen – udsmykning med balloner
- Bænke for Whites only
- Hjemmelavede instrumenter udstilles
- Stars and stripes
- Alle voksne er udklædte

If you can dream it, you can do it.
-Walt Disney

Armstrong Street
Rue Armstrong

Emneinformation – yngste trin – Lyden af Louis

Louis blev født i New Orleans 4. juli, 1900. Hans mor hed Mary Ann og hans far hed Willie Armstrong. Da Louis blev født, boede hans mor og far hos hans bedstemor. De blev ikke boende hos hende ret længe. Hans forældre skændtes utroligt meget, og til sidst gik de fra hinanden. Louis' mor rejste bort og efterlod ham hos hans bedstemor. Louis' far flyttede også bort og begyndte at leve sammen med en anden kvinde. Louis boede herefter hos sin bedstemor, som sørgede godt for ham...

Sådan starter biografien om Louis Armstrong.

På yngste trin skal børnene høre fortællingen om Louis Armstrongs liv med udgangspunkt i hans egen selvbiografi. Vi har især fokus på hans barndom sammenlignet med deres egen. Alle fortællinger vil blive indledt med jazz-musik. Under fortællingen skal børnene se billeder, som knytter sig til historien. Børnene får et inspirationshæfte, hvor de skal læse og tegne til anekdoterne.

Under fortællingen vil vi bryde med aktiviteter og information, der passer ind i historien.

Børnene skal bl.a. høre om Jazzens historie, spille på instrumenter (kazoo), danse, se film om Mississippi, aflæse kort over USA, lave et puslespil der fortæller om dem selv, have kursus om blomsten kaprifolie, bruge de opgaver har lavet i sommergaven.

Første tema på yngste bliver ”Louis og mig”

Værksteder

I værkstederne vil indholdet tage udgangspunkt i Louis' liv som barn, sammenlignet med børnenes eget liv.

Læse/skrive stuen: Nip nappere med spørgsmål om ”hvem er du”, den varme stol, interview af kammerater, engelske sange, rim og remser om mig selv, skats/rap sange

Atelier: Selvportræt/collage

Laboratorium: Måling af ”mig selv”, fx længde på mit hår, afstand mellem øjne, hvor højt kan jeg hoppe...

Kursus

USA, New Orleans, De mange intelligenser, De forskellige temperamenter, Slaveriets historie, Nord/Syd, Begravelsesoptog, Mardigras Grass – perlekæder og farver...

Dansk

I 0.klasse vil der være fokus på bogstavindlæring i tekster, som handler om mig selv og Louis. I første forløb vil der fokus på samtalen, blive trykke med hinanden og skabe relationer. I det første hæfte vil der være opgaver om ”mig selv”, ”mine kammerater” og en del tegneopgaver. Udover det tematiske hæfte vil børnene også kunne arbejde i et bogstavshæfte.

Dansk i 1. og 2. klasse tager udgangspunkt i billeder, anekdoter og historier om Louis Armstrong. Børnene skal derefter arbejde med sig selv. De skal beskrive sig selv, tegne sig selv og beskrive hvad de godt kan lide, og hvad de er gode til.

Desuden skal børnene læse Mis med de blå øjne af Egon Mathisen, læse historien om Spørge Jørgen af Kamma Laurents og til sidst skal de høre historien om Huck Finns eventyr af Mark Twain.

Med udgangspunkt i de forskellige tekster skal børnene sammenligne hovedpersonerne med deres eget liv, egen måde at være på og være sammen med andre på.

Der vil i arbejdet være fokus på grammatiske færdigheder.

Matematik

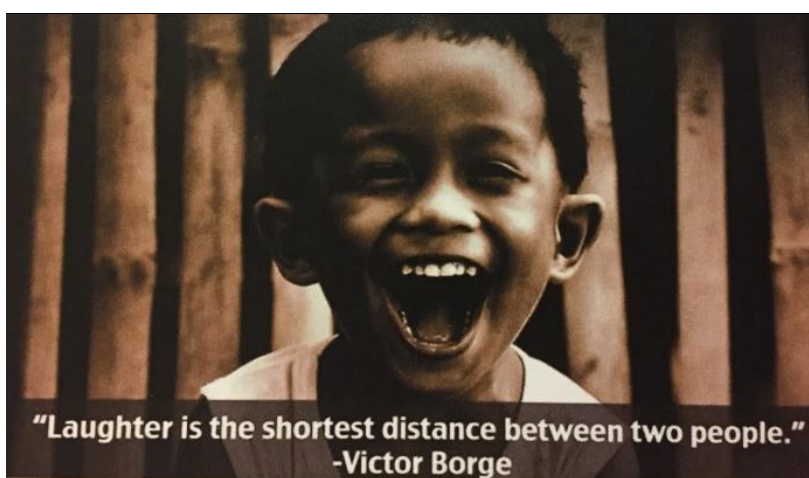
Opgaverne i matematik tager udgangspunkt i Louis Armstrong, instrumenter og Mardi Gras. Opgaverne er tilpasset hvert klassetrin, og der vil være mulighed for at arbejde videre i talhæfter og på computeren.

Engelsk

Engelskundervisningen på yngste trin, vil i alle 3 klasser have fokus på det mundtlige. Emneområderne vil være konkrete, dagligdags og virkelighedsnære, og vil appellere til børnenes fantasi. Vi skal lege gættelege, ordlege, rollespil, synge sange mm.

Musik

Jazzens historie op til Louis'. Forløbet sigter på at skabe en for-forståelse af den historiske og musikalske udvikling, som Louis står på skulderne af. Fortællingen vil blive suppleret af praktiske opgaver, så som at synge slavesange, arbejde med call/responce, blåtoner og improvisation samt tegne opgaver. I sammenspil skal alle børn lære at spille jazzstandarten Dukes Place i rotation på forskellige instrumenter, tilpasset klasserne og børnenes faglige niveau.

Mellemtrin

Mellemtrin

I staten Mississippi bruges udtrykket "The Delta" (Deltaet) til at beskrive det nordvestlige område i staten, mellem Mississippifloden og Yazoo-floden. Dette område er dannet gennem jævnlige oversvømmelser i tusinder af år. Det er næsten helt fladt, og det har noget af verdens mest frugtbare jord. Derfor har indfødte amerikanere længe levet langs Mississippi-floden og dens bifloder. Flere forskellige slags populærmusik har deres oprindelse i "The Delta", fx jazz, rock'n'roll og ikke mindst blues, som området er særligt kendt for i dag.

Efter de store opdagelsesrejser i det 15. århundrede begyndte en voldsom handel med slaver, der blev indfanget i Afrika og overført til blandt andet Amerika, der havde brug for deres arbejdskraft. Denne handel med slaver blev forbudt i første halvdel af det 19. århundrede, men først efter borgerkrigens afslutning i 1865 ophævedes slaveriet i Sydstaterne.

Louis Armstrong var efterkommer af disse afrikanske slaver, som efter slaveriets ophør bosatte sig i New Orleans ved Mississippifloden.

Flere forskellige slags populærmusik har deres oprindelse i "The Delta", fx jazz, rock'n'roll og ikke mindst blues, som området er særligt kendt for i dag.

Også forfatteren Mark Twain var født og opvokset ved Mississippi, og han arbejdede i en periode som flodlods. Mange af hans bøger foregår ved floden og handler om livet ved denne, fx Huckleberry Finn som børnene skal stifte bekendtskab med.

Mellemtrinnets første tema hedder "Livet ved og i Mississippi floden".

Inspirationer

Musik

Jazzens historie
Charlston

Historie

Slavernes historie

Biologi

Mississippiflodens dyreliv
Undersøgelse og dissekering af en reje

Billedkunst

lagttagelsestegning og forstørrelse af en reje
Floddelta set fra oven

Natur-teknik

Konstruktion af broer

Litteratur

Mark Twain: Huckleberry Finn

Kurser

Historie

Slaver

Nord- og Sydstater

KKK

Christoffer Columbus

Religion

Tro og overtro

Voodoo

Geografi

Floddelta

Amerikas geografi

Dansk

Udgangspunktet for danskarbejdet er en gendigtning af Louis Armstrongs selvbiografi: Mit liv i New Orleans.

Børnene skal selvstændigt læse kapitler fra bogen og andre kapitler skal de lytte til. Desuden skal børnene arbejde med selvstændige opgaver, hvor forskellige faglige discipliner og færdigheder trænes på Gyldendals fagportaler.

Børnene skal selvstændigt læse Mark Twains klassiker om Huckleberry Finns eventyr ved Mississippifloden.

I danskarbejdet sætter vi speciel fokus på spørgsmålene:

Hvad er jeg god til?

Hvad vil jeg gerne blive god til?

Hvordan udvikler mennesker sig?

Hvordan lærer mennesket sig selv bedre at kende?

Hvordan fungerer vores hjerner?

Hvilke stærke og svage sider har den enkelte?

Hvorfor er vi forskellige?

Hvordan kan vi acceptere hinandens forskelligheder?

Hvad drømmer du om?

Hvad kan du selv gøre for at drømmen går i opfyldelse?

Matematik

Armstrong blev født i 1900 i sydstaten New Orleans, en kulturel smeltedigel ved Mississippifloden. Han voksede op i et af de fattigste kvarterer i New Orleans, som ligger op ad Mississippifloden. Vi vil i matematik tage fat på områdets geografi, hvor vi vil lave sammenligninger med andre steder. Vi vil også tage udgangspunkt i fakta om selve USA, og så vil vi kigge lidt på sandsynlighed ved forskellige udfald med kort og terninger, da der på og omkring Mississippifloden blev spillet masser af hasardspil.

Engelsk

Det er en gave med emnet "Lyden af Louis", da det netop er lyden af mange veje ind i et engelsktalende sprog. I engelskundervisningen på mellemtrinnet er Louis Armstrong omdrejningspunktet, og der skal arbejdes med hans biografi, opbygges ordforråd med udgangspunkt i hans univers. Det hele bliver præsenteret i en række varierede indgange og med lige så mange udtryk.

Musik

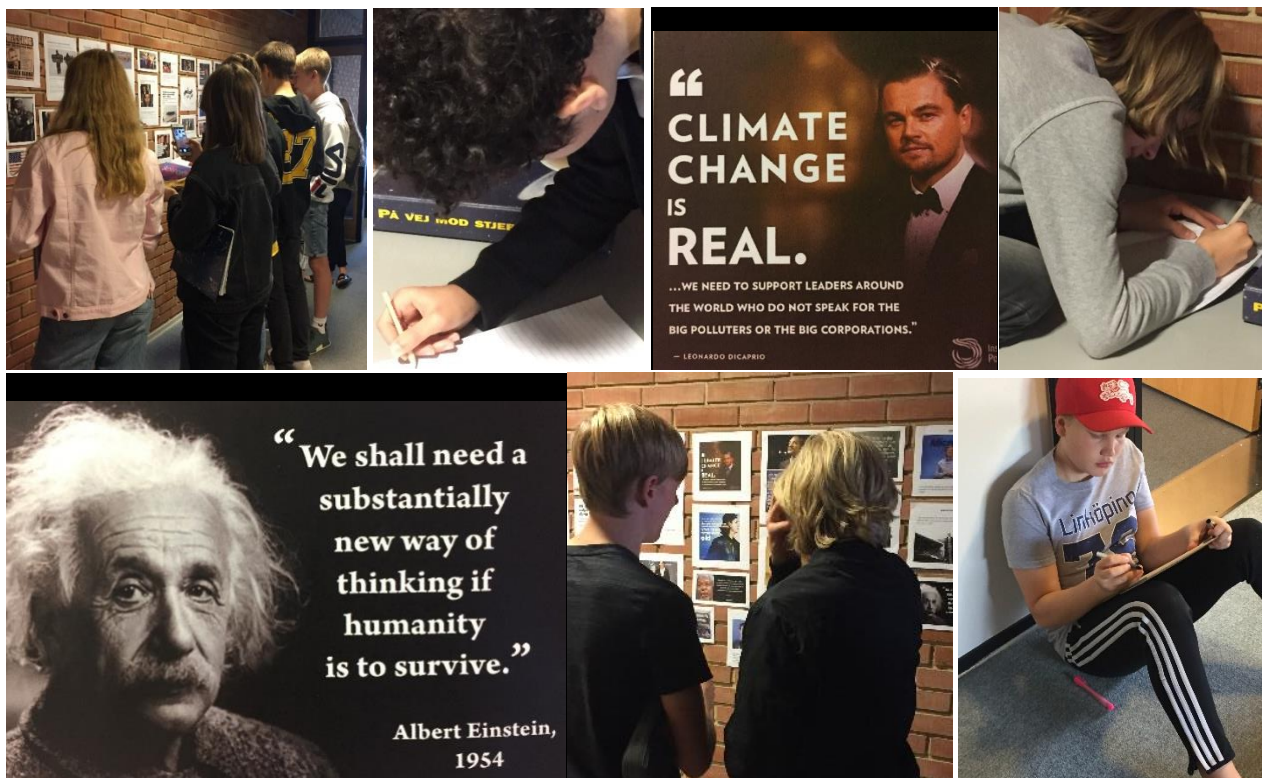
Jazzens historie op til Louis'. Forløbet sigter på at skabe en for-forståelse af den historiske og musikalske udvikling, som Louis står på skulderne af. Fortællingen vil blive suppleret af praktiske opgaver, så som at synge slavesange, arbejde med call/responce, blåtoner og improvisation samt tegne opgaver. I sammenspil skal alle børn lære at spille jazzstandarten Dukes Place i rotation på forskellige instrumenter, tilpasset klasserne og børnenes faglige niveau.

SFO

I SFO har vi følgende "Lyden af Louis"-relevante emnearbejder:

1. Lav dit eget musikinstrument
2. Mardi Gras-smykkeværksted
3. "Lyt og Mal"

Ældste trin - Det tværfaglige indhold. Projektmodel

Fase 1 Provokation/konfrontation	Notater og indtryk fra første skoledag. Skrives som kapitel 1.1.
Fase 2 Inspiration <i>(Vi vil præsentere børnene for inspirationsfelter, der både rejser spørgsmål og skaber undren)</i>	1.2.1 USA's historie Nord-og Sydstater 1.2.2 Den amerikanske drøm - drømmerne 1.2.3 De sortes muligheder – 10 år efter Katrina 1.2.4 La La Land – What a wonderful world
Fase 3 Reaktion <i>(Løbende indkredses nøglebegreber og debatområder. Erkendelse af problemfelt)</i>	Udarbejdelse af fælles problemformulering Er kapitel 1.3
Fase 4 Involvering <i>(Børnene vælger individuelle temaer)</i>	Temavalg og individuel problemformulering Vejledere tildeles
Fase 5 Handling <i>(Der skrives rapport og fremstilles et musisk udtryk)</i>	Produktion af skriftlig rapport og musisk udtryk
Fase 6 Formidling	Fremlæggelse og diskussion
Fase 7 Evaluering	Fælles og individuelt. Mundtligt og skriftligt Selvevaluering. Vejlederevaluering

Det faglige indhold

Dansk	<p>I 6. klasse skal vi både undersøge hvem han var, hvem han er og hvem han eventuelt kunne være blevet! Dette gøres ud fra arbejdet med en række varierende tekster, artikler, radiomontager, billeder og udsagn. Arbejdet vil være komponeret efter opskriften Læs & Lær, Se & Lær, Lyt & Lær og Gør & Lær.</p> <p>I 7. klasse skal vi finde lyden af Louis gennem en selvbiografi af Louis Armstrong, romanlæsning og forskellige kortfilm. Der vil være fokus på tematisk arbejde; livets svære valg, følge sine drømme og at være den, man er. Romanen "Louis Armstærk" involverer både New Orleans, orkanen Katrina og én, der er "taget ud for at finde jazzen".</p> <p>Æ2: Det tematiske danskforløb tager afsæt i det overordnede tema tolerance med udgangspunkt i Louis Armstrong. Talent og drømme realiseres på trods af et opdelt klassesamfund og undertrykkelse. Forløbet involverer en bred variation af genrer og indtryk. Børnene skal ligeledes udtrykke sig i adskillige genrer.</p>
Matematik	<p>En mand. Et talent. Et instrument. En tid. En stat. En flod. Et land. En by. En ægte interesse. Så enkelt kan det fælles emne koges ned, når vi kigger på med matematiske briller. Og dette bliver derfor også afsættet til de tematiske opgaver i matematik. Det er planen, at vi kommer bredt rundt i de faglige discipliner både for at lære og undersøge Louis Armstrong. Det er målet, at opgaverne og de medfølgende forklarende oplæg vil danne et sikkert grundlag for både faglighed og tværfaglighed. Derudover arbejdes der fortsat med Matematikfessors årsplaner og problemregningsæt</p>
Engelsk	<p>Tema ældste 1: Understanding America. Der arbejdes med den amerikanske historie samt værdier og kultur. Temaet giver mulighed for skriftligt og mundtligt arbejde.</p> <p>Tema ældste 2: The great Gatsby. En film, der sætter fokus på "the rowing twenties". Denne væsentlige tidsperiode i den amerikanske historie gennemgås historisk og politisk, skriftligt som mundtligt.</p>
Tysk	<p>I tysk Æ1 arbejder vi med Welt der Musik. Der vil arbejdes med biografier, billeder, film og fagtekster. Der arbejdes også med tysksproget musik, hvor fokus er på enkeltpersoners musikinteresser og på tyske musikindustri.</p> <p>Tysk 8. kl: Afsættet i temaet handler om identitet og drømme. Børnene skal udtrykke sig såvel skriftligt som mundtligt i spil, tekst og video.</p> <p>Tysk 9. kl: Vi arbejder med kortfilmen "Schwarzfahrer", som debatterer raceforskelle, migrationens udfordringer og civilcourage. Indtryk og udtryk varierer mellem mundtlig og skriftlig kommunikation.</p>
Fysik/kemi	<p>Det tematiske forløb i fysik/kemi tager afsæt i viden om og forsøg med lyd, bølger og svingninger, som er afgørende for at vi kan høre lyden af Louis.</p>

